

Timo Kivi-Koskinen

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

85 VUOTTA 21.1.2004

ALUKSI

Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseura ry:n historia on komea. Seura on saavuttanut perustajiensa asettaman tavoitteen sillä erotuksella, että taloudellista korkeakoulua ei sotien seurauksena voitu perustaa Viipurin, mutta se saatiin kuitenkin pitkälti Seuran sinnikkäiden ponnistelujen tuloksena niin lähelle Viipuria kuin mahdollista eli Lappeenrantaan.

Seuran historiaa on talletettu tämä mukaan lukien kuuden Seuran toimintaan aktiivisesti osallistuneen miehen toimesta. Alkuajan historian vuoteen 1959 kokosi yksi Seuran perustajajäsenistä ja sen pitkäaikaisin puheenjohtaja Juho Kivi-Koskinen. Vuoteen 1969 ulottuvan historiikin laati Kauko Kovasin, vuoteen 1989 Ukko Kivi-Koskinen ja vuoden 1994 Matti Uimonen.

Suurtyön teki kaupunkineuvos ja kunniateekkari Jarmo Kõlhi, joka Seuran 80-vuotisjuhlavuodeksi kokosi laajan kuvitetun teoksen, Seuran ja sen saavutusten historiasta ja jossa hän erittäin ansiokkaasti kuvasi myös Lappeenrannan kaupungin merkittävää osuutta Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun perustamisessa ja kehittämisessä.

Tässä historiikissa keskityn käsittelemään Seuran vaiheita ja sen toimia yliopistoksi muuttuneen Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun ja erityisesti sen kauppatieteiden opetuksen kehittämiseksi vuosina 1995-2004. Mutta kuten kaikki aikaisemmat kirjoittajat, en minäkään voinut välttyä käymästä läpi Seuran ja sen alkuperäisen kotikaupungin, Viipurin aikaisempaa historiaa ja kokoamasta siitä oman näkemykseni mukaista yhteenvetoa

Onkin aika mielenkiintoista vertailla, miten eri tavalla edellä mainitut kirjoittajat ovat oman historiankirjoituksensa aloittaneet. Kuusi eri kirjoittajaa ja kuusi erilaista aloitusta periaatteessa samasta asiasta. Historiikit muodostavat myös merkittävän lähteen sekä Viipurin että Suomen korkeimman taloudellisen koulutuksen historian tutkimuksessa. Valtavan lisäaineiston muodostavat Seuran säilyneet pöytäkirjat ja muu arkistomateriaali, joka ansaitsisi tulla perusteellisesti tutkituksi.

Kuin sattumalta yhtä ekonomia lukuunottamatta kaikki kirjoittajat ovat juristeja ja kolme vielä samaa sukua. Kirjoittamishetkellä yksi oli puheenjohtaja, kolme varapuheenjohtajaa ja kaksi sihteeri, varainhoitajia. Kaikki historiikit on kirjoitettu antaumuksella ja ovat merkittäviä muistiinpanoja ja jopa merkillisen itsenäisiä teoksia. Niistä tulee historiallisten tosiasioiden ohella esiin myös kirjoittajien persoona, heidän henkilökohtainen tyylinsä ja erilainen otteensa Seuran toimintaan sekä heidän erilaiset roolinsa sen päämäärän toteuttamisessa kulloisenakin aikana.

Vaikka oma työni on ollut mittasuhteiltaan vaatimaton Jarmo Kõlhin urakkaan verrattuna, ei ole vaikea yhtyä hänen alkusanoinaan ilmaisemaan mielipiteeseen "Kirjoitustyö oli

tuskallinen mutta mielenkiintoinen ja antoisa". Paljon on jäänyt kirjoittamatta. Monta mieluisaa tapahtumaa Seuran ja sen hallituksen kokouksissa, yliopiston eri tilaisuuksissa ja Seuran tai sen hallituksen antoisilla matkoilla olisi ansainnut tulla kirjatuksi ja monta valokuvaa julkaistuksi. Jääkööt ne myöhemmin varsinaisille historiankirjoittamisen ammattilaisille tehtäväksi.

Nyt kun 85 vuotta Seuran toiminnannasta on koottuina kirjoituksina olemassa ja kun myöhemmin taas uutta ollaan tekemässä, ei ole vaikeaa ennustaa, että Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura tulee elinvoimaisena ja vireästi eteenpäin katsoen täyttämään 100 vuotta 21.1.2019.

Vaikeampi on ennustaa, mitä Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa ja sen toimintaympäristössä tulee siihen mennessä ja sen jälkeen tapahtumaan ja mitä haasteita silloin on Suomella, sen talouselämällä ja yliopistoilla edessään ja vielä vaikeampaa sanoa, mitä itäisen rajamme takana Viipurissa ja sen ympäristössä tapahtuu ja kaikesta tästä johtuen, miten Seuramme voi kaikkeen tulevaan reagoida sekä mihin ja miten panostaa.

Jarmo Kõlhin yhteenvetoon "ympyrä on sulkeutunut" yhtyen, lisäksi, että "uusi lehti on kääntynyt" ja sen myötä uudet haasteet ovat Seuramme edessä tulevinakin vuosina.

Lopuksi haluan kiittää Matti Uimosta saamastani hyvästä aineistosta ja neuvoista, Juhani Jaakkolaa kannustuksesta sekä loistavien liitteiden kirjoittajia Arto Oikkosta, Kalevi Kyläheikkoa ja Marjut Hannelinia arvokkaista ja tulevaisuusiakin luotaavista panoksista. Erityiskiitoksen tahdon osoittaa vaimolleni Inkerille, joka on viikkokaupalla sietänyt sekä uppoutumistani tämän kirjoittamiseen että kotimme eri puolille levittämiäni mappeja ja muita aiheeseen liittyviä papereita .

Helsingissä helmikuun 28 päivänä 2006

Timo Kivi-Koskinen

**VIIPURIN TALOUDELLINEN
KORKEAKOULUSEURA**
Society for Viipuri School of Economics

85 VUOTTA 21.1.2004

Timo Kivi-Koskinen

Jarmo Kõlhi, entinen Lappeenrannan kaupunginjohtaja ja Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran puheenjohtaja, joka muutenkin antoi erittäin arvokkaan panoksen Seuramme ja sen tavoitteiden saavuttamiseksi teki jättiläismäisen työn saaden aikaan Seuramme 80-vuotisjuhlakirjan.

Painetusta juhlakirjasta käy ilmi tammikuun 21 päivänä vuonna 1919 perustetun Seuramme kehitys, sen alkuperäiset tavoitteet ja niiden muuttuminen ja toteutuminen vuoteen 1998 saakka sekä Seuramme tilanne silloin. Mitään tällaista kehitystä Seuramme perustajat eivät olleet voineet ennustaa.

Viipurin ja koko Kannaksen menettäminen talvi- ja jatosotien seurauksena Neuvostoliitolle oli pakko lopullisesti hyväksyä. Maassa oli käynnistetty keskustelu korkeakoulun perustamisesta Itä-Suomeen, mitä valtioneuvoston asettama komitea mietinnössään marraskuun 23 päivänä 1961 suositteli perustettavaksi Lappeenrantaan.

Seuramme, silloinen puheenjohtaja Juho Kivi-Koskinen oli vuoden 1960 lopulla lähettänyt Seuran työvaliokunnalle kirjeen, jossa hän totesi mm., että ”korkeakoulun sijoittaminen Lappeenrantaan lähinnä vastaisi niiden jalomielisten lahjoittajien tahtoa, jotka ovat antaneet varoja korkeakoulun perustamiseksi Viipuriin”. Kirjeen päätteeksi hän ehdotti yhteydenottoa Lappeenrannan kaupunkiin.

Yhteys päätettiin ottaa ja tammikuun 21 päivänä 1961 (Seuramme 42-vuotispäivänä) järjestettiin neuvottelukokous, johon osallistui merkittävä joukko alan vaikuttajia lehdistö mukaanlukien. Tilaisuudessa puheenjohtajamme selvitti Seuramme sääntöjen mukaista tehtävää ja todettuaan, että ”seuran nimissä toimiminen asiassa on aikaansaavavissa ”heti huhtitoukokuun vaihteessa, kun Seuran sääntöjen uusi lopullinen muoto vahvistetaan”. Hän lisäsi vielä, että Seuran päämäärät sopivat korkeakoulun sijoittamiseen juuri Lappeenrantaan ja toivotti lappeenrantalaiset ja lähiympäristöläiset tervetulleeksi Seuraan, jolloin ”olisi helpompi hoitaa asioita näitten näkemysten mukaan”.

Vuosikokous 5.5.1961 hyväksyi yksimielisesti hoitokunnan esittämän sääntömuutosehdotuksen, joista tärkein oli 1 §. Sen mukaan Seuran ”tarkoituksena on työskennellä suomenkielisen taloudellisen korkeakoulun aikaansaamiseksi johonkin kaupunkiin Itä-Suomessa sekä”.... Samassa kokouksessa hyväksytyn sääntöjen 10 §:n mukaan Korkeakoulun sijaintikaupungista päätetään näiden sääntöjen muuttamisesta määrättyssä järjestyksessä.

Samassa kokouksessa esitettiin työvaliokunnan ja hoitokunnan ehdotus perustettavan korkeakoulun sijaintipaikaksi Lappeenrantaan, joka myös hyväksyttiin yksimielisesti. Lopul-

linen päätös siirtyi sääntöjen mukaan kuitenkin vuoden 1962 vuosikokouksen lopullisesti päätettäväksi. Saatesanoina sihteeri-varainhoitaja Toivo Nupponen luovutti puheenjohtaja Juho Kivi-Koskiselle nuijan omistuskirjoituksineen käytettäväksi ensi kerran ”sinä historiallisena hetkenä, jolloin se nuijan napsahdus tarvitaan, joka lyö lukkoon sääntömuutoksen ja korkeakoulun perustamispäätöksen”.

Tämä päätös syntyi Seuran vuosikokouksessa 9.3.1962. Napsahdus nuija silloin tai ei ja mikä sen myöhempi kohtalo on, sitä eivät Seuran arkistot kerro. Tuosta päivästä kuitenkin alkoi pitkä ja sitkeä marssi, joka johti Lappeenrannan Teknillisen Korkeakoulun perustamiseen lailla, jonka tasavallan presidentti Urho Kekkonen allekirjoitti 25.2.1966. Korkeakoulun ensimmäiset avajaiset pidettiin 15.9.1969.

Seuran lopullista päämäärää korkeakoulun hallitus ryhtyi välittömästi valmistelemaan saatuaan Seuralta suunnittelukustannusten rahoituspäätöksen 9.2.1990.

Tällä tiellä ollaan ja nyt Lappeenrannassa on menestyvä Lappeenrannan teknilliseksi Yliopistoksi muuttunut opinahjo, jonka toimintaa Seura on alusta alkaen eri tavoin tukenut. Monien ponnistelujen tuloksena Yliopistossa toimii nyt kauppatieteiden osasto, jossa annetaan myös yritys juridiikan opetusta.

Kuin kruununa Seuramme tavoitteiden toteutumisketjussa kauppatieteiden osaston käyttöön vihittiin oma rakennus vuonna 2004 eli samana vuonna kuin Seuramme täytti 85 vuotta.

Voidaankin hyvällä syyllä todeta, että Seura on saavuttanut tavoitteensa. Se tosin toteutui kahdessa mielessä toisin kuin perustajat olivat ajatelleet.

1. Taloudellinen korkeakoulu ei tullut Viipuriin vaan Lappeenrantaan.
2. Seuran ei tarvinnut käyttää varojaan kauppatieteellisen osaston rakennukseen, vaan saattoi keskittyä sen varsinaisen toiminnan eli opetuksen ja tutkimuksen rahoittamiseen.

Jarmo Kõlhi päätti 80-vuotisjuhlakirjansa lauseeseen ”Ympyrä on sulkeutunut” tarkoittaen sopimusta, jonka opetusministeriö, Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu, Lappeenrannan kaupunki ja Viipurin taloudellinen korkeakouluseura 29 päivänä tammikuuta 1991 eli lähes päivälleen 71 vuotta Seuran perustamisen jälkeen tekivät kauppatieteellisen korkeakouluopetuksen aloittamisesta Lappeenrannan teknillisessä korkeakoulussa.

Nyt runsaat kuusi vuotta myöhemmin voisi sanoa, että ”uusi lehti on kääntynyt” Yliopistoksi muuttuneen Korkeakoulun ja erityisesti sen suurimmaksi kasvaneen osaston, kauppatieteellisen osaston kehityksessä. Tämän lehden kirjoittamisessa Seurallamme on ollut ja näillä näkymin tulee olemaankin merkittävä ja joissain asioissa jopa ratkaiseva rooli.

Vuonna 1984 perustetun Teknologiakeskus Kareltek Oy:n toiminta ja kehitys on Seuran vuosikertomuksissa jäänyt vähemmälle huomiolle, vaikka Seura on yhtiön Lappeenrannan kaupungin jälkeen suurin osakas. Kareltek on ollut merkittävä

erityisesti Yliopiston piiristä syntyneiden innovaatioiden eteenpäinviejä ja tarjonnut monelle alkavalle teknologiaryitykselle hyvän ja innostavan toimintaympäristön. Alkuvaikeuksien jälkeen se on toiminut jatkuvasti kannattavasti kasvaen ja jakoi vuonna 2004 täyttäänsä 20 vuotta ensimmäisen kerran osinkoa, josta Seuramme osuus oli euroa.

Tätä kirjoitettaessa on Tecnopolis Oy ostanut Kareltekin osakkeet ja Seuramme niistä saama hinta oli merkittävästi alkuperäistä sijoitusta suurempi.

SEURAN HISTORIA JA SEN KIRJOITTAJAT

Viipurin taloudellisen korkeakouluseuran kehittämisestä, sen tavoitteiden toteuttamisesta ja myös historian tallentamisesta on pidetty hyvää huolta heti Seuran perustamisesta alkaen 21.1.1919.

Muistiin merkityllä tiedolla on paikattu suuri osa siitä alkuvuosien arkistotiedosta, joka sotien seurauksena katosi.

Alkujan historian vuoteen 1959 kokosi Seuran perustajajäsen ja pitkäaikaisin puheenjohtaja Juho Kivi-Koskinen. Vuoteen 1969 ulottuvan historiikin laati Kauko Kovasin, vuoteen 1989 Ukko Kivi-Koskinen ja vuoteen 1994 Matti Uimonen. Varsinaisen uration teki Jarmo Kõlhi, joka seuran 80-vuotisjuhlavuodeksi kokosi ja kirjoitti laajan kuvitetun teoksen Seuran ja sen saavutusten historiasta.

Tässä historiikissa käsitellään sekä Seuran että LTKK:n vaiheita vuosina 1999-2004.

Näin ovat eri kirjoittajat historiansa aloittaneet:

”Jo Viipurin esihistoriallisena aikana Merkurius, kaupan jumala, oli katsonut paikkakunnan, johon Viipurin kaupunki myöhemmin kasvoi, soveltuvan toimipaikakseen. Siihen hänellä oli pätevät syyt. Olihan paikkakunnan edullinen maantieteellinen asema Viipurinlahden perukassa, johon luonto oli muodostanut myrskyiltä suojatun sataman ja johon johti vesireitti Viipurin takamailta, saattanut Itämeren satamien kauppiat ja merenkulkijat sekä paikkakunnan ja takamaiden asukkaat kosketuksiin toistensa kanssa tavaravaihdon merkeissä.” (Juho Kivi-Koskinen, Seura 1919-1959)

”Eräänä tärkeimpänä syynä Seuran perustamiseen voidaan pitää suomalaisuuden tunkeutumista 1800-luvun loppupuolelta alkaen yhä enemmän ja näkyvämmiin inhimillisen toiminnan kaikilla aloilla maassamme ja niin myös elinkeinoelämän eri sektoreilla.” (Kauko Kovasin, Seura 1919-1969)

”Viipuri oli aikanaan Itä - Suomen kaupan keskus ja ajoittain sillä oli kärkisija Suomen kaupunkien joukossa. Tämän asiantilan totesi jo J. W. Snellmankin lausuaan ”Viipurille suomme kaiken kunnioituksemme. Mitä sen liike-elämästä olemme oppineet tuntemaan, on se näyttänyt meille kauppiassivistyksen korkeamman kuin missään muussa Suomen kaupungissa.” (Ukko Kivi-Koskinen, Seura 1919-1989)

”Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura r.y:n perustivat 21.1.1919 Viipurin elinkeinoelämän tulevaisuudenuskoi-set edustajat, joiden toimintaa elähdytti halu aikaansaada kaupunkiin suomenkielistä korkeakoulutasoista kaupallista opetusta kehittämään entistäänkin virkeää ja korkeatasoista elinkeinoelämää.” (Matti Uimonen, Seura 1989-1994)

”Jo ennen kuin Tyrgils Knuutinpoika vuonna 1293 teki ristiretken Suomenveden pohjaan, oli tällä suojaisalla ja sijainniltaan erinomaisella paikalla kauppapaikka, jolla karjalaiset kävivät kauppaa idän ja lännen välillä. Vaikka retken yhtenä päämääränä oli pakottaa karjalaiset kasteeseen, sen pääasia lienee kuitenkin ollut saada alue Ruotsi-Suomen hallintaan ja rakentaa sille vahva linna maan omistamisen tukemiseksi.” (Jarmo Kõlhi, Seura 1919-1999)

”Viime vuonna tuli kuluneeksi 710 vuotta siitä, kun Tyrgils Knuutinpoika teki kuuluisan ristiretken Suomenveden pohjaan. Tuolloin tehtiin merkittävä ja kauaskantoinen päätös vahvan linnan rakentamisesta maanomistuksen turvaamiseksi. Pienelle saarelle perustettu linna sai nimekseen Viborg. Sana, joka tuonaikaisella kielellä merkitsi ”Pyhää”, kääntyi suomenkielelle sanaksi Viipuri. Kaupunki Viipurista tuli vuonna 1403 eli 601 vuotta sitten.” (Timo Kivi-Koskinen, Seura 1999-2004)

Näin eri tavoin alkavat kuuden eri kirjoittajan Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseura ry:n eri aikakausia käsittelevää eri vuosina kirjoittamaa historiikkaa.

Nämä historiikit muodostavat myös merkittävän lähteen sekä Viipurin että Suomen korkeamman taloudellisen koulutuksen historian tutkimuksessa.

Historia on sitä, mitä on oikeasti tapahtunut, mutta näyttää jälkipolville siltä, mitä siitä on ja miten kirjoitettu. Tämä koskee kaikkea historian kirjoitusta ja kirjoittajan vastuu on sen vuoksi erityisen suuri. Mitä lähteitä hänellä on ollut käytössään, mitä hän on niistä poiminut, miten niitä ja omia ajatuksiaan hän on yhdistänyt ja mitä hän ehkä aikalaisena itse on kokenut ja muistaa tai on muistiin merkinnyt? Kokonaisuus välittyy jälkipolville kirjoittajan käsityksenä siitä ajasta, mitä hän kuvaa.

Kuin sattuman kaupalla yhtä lukuun ottamatta kaikki Seuran historiasta kirjoittaneet ovat juristeja ja kolme vieläpä samaa sukua. Kirjoittamishetkellä yksi oli puheenjohtaja, kolme oli varapuheenjohtaja ja kaksi oli sihteeri, varainhoitaja.

Kaikki historiikit on kirjoitettu antaumuksella ja ovat merkittäviä muistiinpanoja, jopa merkillisen itsenäisiä teoksia. Niistä tulee historiallisten tosiasioiden ohella tai myötä esiin mielenkiintoisella tavalla kirjoittajien persoona, heidän henkilökohtainen kirjoitustyylinsä sekä myös heidän erilainen otteensa Seuran toimintaan ja erilaiset roolinsa sen päämäärän toteuttamisessa kulloisenakin aikana.

Eri historiikeissa eri asiat saavat erilaisia painotuksia ja toinen toistaan täydentäen ne antavat mielenkiintoisen ja värikkäänkin kuvan muinaisen kaupan jumalan Suomenveden pohjaan osoittaman kauppapaikan kehittämisestä siksi Viipurin kaupungiksi, ennen sotia Suomen toiseksi suurimmaksi, jonne

perustettavaksi tarkoitetun taloudellisen korkeakoulun aikaan saamista varten puolilensataa viipurilaisia etupäässä elinkeino- ja kulttuurielämän vaikuttajaa 85 vuotta sitten kokoontui Savo-Karjalan Osake-Pankin huoneistoon ja perusti Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura-nimisen yhdistyksen.

Vapunaattona 1919 yhdistys merkittiin yhdistysrekisteriin numerolla 9 ja on se näin yksi ensimmäisistä itsenäiseen Suomeen perustetuista yhdistyksistä.

Myös kuvaukset Seuran perustamisesta ja sitä seuraavista vuosista aina talvisodan syttymiseen sekä sota-ajasta ja siitä selviämisen vuosista saavat eri historioissa erilaisia painotuksia.

Luonnollista on, että ainut kirjoittajista, joka oli Seuran perustajajäsen ja jolla oli omakohtaisia muistoja toiminnasta sotia edeltäviltä ajoilta eli Juho Kivi-Koskinen käsitteli ja onneksi käsitteli alkuvuosia huomattavasti muita seikkaperäisemmin ja herkemällä tunteella. Olihan hän itse alusta alkaen osallistunut ja läheltä seurannut sekä Seuran toimintaa että tuntenut henkilökohtaisesti kaikki Seuran tuonaikaiset avainhenkilöt.

Viipurin viimeisenä kaupunginvaltuuston puheenjohtajana hän oli erityisen raskaasti kokenut Viipurin menetyksen yleensä ja Seuran hoitokunnan talvisodan aikana valittuna puheenjohtajana myös kantanut vastuuta Seuran toiminnan jatkumisesta ja varojen säilymisestä läpi sotien melskeiden.

Ylen kauniisti ja lähes Aleksis Kivin tyyliin hän kuvasi Seuran monien merkittävien jäsenten kuolemaa 1930-40 luvulla sanonnoin ”tuoni harvensi Seuran rivejä”, ”siirtyi tuonen virran tuolle puolelle”, ”elämänlanka katkesi”, ”monien edesmenneiden muistoa ovat Seuran jäsenet heidän pariensa ääressä kunnioittaneet” tai ”on hänen vuoronsa tullut poistua elävien joukosta”.

Erityisen vavahduttava oli hänen Seuran vuosikokouksessa 1949 pitämä muistopuhe edellisenä vuonna kuolleelle Seuran syntysanojen lausujalle ja toistaiseksi ainoalle kunniajäsenelle pankinjohtaja, filosofian maisteri E.N. Rantakarille, jossa hän totesi Rantakarin ratkaisevan roolin Seuran syntymisessä ja sen aatteen esille vetäjänä, että myöskin Viipuriin on saatava korkeakoulu.

Seuraava tuosta puheesta lainattu sitaatti kantaa mielestäni tähän päivään ja tästä eteenkinpäin ja muodostaa osan meidän moraalista perintöämme:

”Tätä korkeakouluuataetta ei ennätetty ennen vuotta 1940 toteuttaa, eikä siitä mieleemme ole erityisesti pahoillaan, koskapa kuitenkin se, mitä olisi valmiiksi saatu, olisi tuhoutunut.”

Historiamme myöhemmät kirjoittajat ovat poimineet tietoja ja ajatuksia Seuran alkutaipaleelta Juho Kivi-Koskinen historiikista, koska suurin osa Seuran tuon ajan arkistoista sodan aikana joutui hukkaan, kuten niin moni muukin Viipuria koskeva tieto, ja täydentäneet kuvaa muista yleisemmistä lähteistä.

Sotien jälkeisestä ajasta, jolloin ajatus korkeamman opetuksen antamisesta Lappeenrannassa vähitellen syntyi ja kehittyi

Lappeenrannan Teknillisen Korkeakoulun, nykyisen Yliopiston, jossa on Kauppatieteen osasto vuonna 2004 valmistuneessa omassa toimitalossaan, perustamiseen on jo olemassa huolellisesti säilytettyjen pöytäkirjojen ja muun aineiston kuvaamaa materiaalia. Siitä nämä myöhemmät historioiden kirjoittajat ja aivan erityisesti Jarmo Kølhi ovat muovanneet sekä meille että jälkipolville jäävän kertomuksen siitä, miten Seuran perustajien näkemykset seuraavien sukupolvien ponnistelujen tuloksena toteutuivat sotien kovin kolhimassa Suomessa niin hyvin ja niin lähellä Viipuria kuin se muuttuneissa oloissa oli mahdollista.

Viipuri, aikansa kansainvälinen suomalainen kaupunki, on edelleen idän ja lännen välinen rajakaupunki, ehkä EU:n myötä jopa entistä korostuneemmin. Mitä siitä myöhemmin kehittyi, emme tiedä, mutta varmaa on, että Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja sen Kauppatieteen osasto ovat pysyviä ja kehittyvät entistä kansainvälisemmäksi.

Jos myöhemmin jotain korkeampaa, Suomen ja ehkäpä koko EU:n ja Venäjän välistä yhteistyötä ja aivan erityisesti kaupankäyntiä edistävää taloudellista koulutusta nykyviipurilaisille Viipurissa voidaan ja halutaan antaa, Yliopistomme on ja pysyy avainasemassa.

Viipuri-Pricen, LTY:n joka toinen vuosi jaettavaksi, maailman kauppatieteilijöiden parissa ja yliopistomaailmassa laajemminkin kuuluisaksi ja tavoitelluksi tulevan merkittävän palkinnon perustaminen on osoitus rohkeudestamme, kyvyttämme ja tahdostamme pitää Viipuri edelleen maailmankartalla ja silläkin tavalla kunnioittaa esi-isiemme perintöä.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULU- SEURA LAPPEENRANNAN TEKNILLISEN YLIOPISTON KAUPPATIETEIDEN MAHDOLLISTAJANA

Omakohvaisia muistumia 15 vuoden matkalta koonnut tutkimuksesta vastaava vararehtori, kansantaloustieteen professori Kalevi Kyläheiko

Opetusministeriön näytettyä 1989 varovaista vihreää valoa Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun ja Oulun yliopiston kauppatieteellisen koulutuksen aloittamiselle käynnistyi hankkeen toteuttaminen Lappeenrannassa ripeästi. Heti alusta alkaen oli selvää, että LTKK:ta jo aiemmin tuotantotalouden osaston kautta tukenut Viipurin taloudellinen korkeakouluseura (VTKS) tulisi olemaan hankkeen toteuttamisessa keskeinen toimija. Esiin kaivettiin viipurilaisten (erityisesti professori Mika Kaskimies oli tässä avainasemassa) painavat puheenvuorot, joilla 1980-luvun vaihteessa onnistuttiin yhtäältä estämään kauppa- ja korkeakoulun tulo Mikkeliin ja toisaalta avaamaan keskustelu kauppatieteiden aloittamisesta Lappeenrannassa. Ratkaisevana hetkenä voidaan pitää VTKS:n vuosikokousta 29.3.1990, jolloin itse asiaa valmistelevana nuorena lisensiaattina pääsin esittämään argumenttejani kunianarvoiselle kuulijakunnalle, jonka tehtävänä oli tehdä vaativa päätös VTKS:n osallistumisesta kauppatieteellisen koulutuksen käynnistämiseen. Seuran jäsenille ennakoon ilmoitetun n. 4 miljoonan markan sijasta toimmekin kokoukseen esityksen n. 12–13 miljoonan markan panostuksesta seuraavan viiden vuoden aikana. Toisena rahoittajana mukaan oli pienemmällä osuudella lähdössä Lappeenrannan kaupunki. Oman esitykseni jälkeen professori Mika Kaskimies ja kaupunginjohtaja Jarmo Köhli käyttivät erittäin painavat puheenvuorot kauppatieteellisen koulutuksen aloittamisen puolesta. Lyhyen ja rakentavan keskustelun jälkeen VTKS oli sitten valmis ottamaan ratkaisevan askeleen ja näin ovet kauppatieteiden opetukselle ja tutkimukselle Lappeenrannassa olivat auki. 14. syyskuuta 1990 lakia Lappeenrannan teknillisestä korkeakoulusta siten muutettiin niin, että syksyllä 1991 voitiin käynnistää kauppatieteellinen koulutusohjelma. Lain muutoksen keskeiset perustelut laadittiin Lappeenrannassa läheisessä yhteistyössä VTKS:n edustajien kanssa.

Koulutus käynnistyi syyskuussa 1991 tuotantotalouden osaston kauppatieteiden laitoksella, jossa oli aloitushetkellä kaksi professuuria, neljä lehtoraattia ja muutama assistentti. Opiskelijoita otettiin vuonna 1991 36, josta sisäänotto siten asteittain nostettiin vuoteen 1995 mennessä 60 ekonomiopiskelijaan. Vuonna 1995 valmistuivat myös ensimmäiset kauppatieteiden maisterit, kaikkiaan kymmenen, ja lisäksi kaksi kauppatieteiden tohtoria. Seuraavaksi käynnistyi lyhyesti läpi nykyisen kauppatieteiden osaston vaiheet keskeisten painopisteiden kautta esitettynä.

KOULUTUKSEN KÄYNNISTÄMISEN JA ALUEELLISEN TUNNETTAVUUDEN LUOMISEN KAUSI 1991–95

Lappeenrantalaisen kauppatieteellisen koulutuksen alkujaksolla keskeisenä tavoitteena oli peruskoulutuksen käynnistäminen aluksi vahvasti tuotantotalouden osaston osaamisresursseihin tukeutuen. Laitoksella alusta saakka olleita laskentatoimen ja kansainvälisen markkinoinnin professuureja täydennettiin yritys juridiikan ja johtamisen professuureilla. Alueellista tunnettavuutta lisättiin professori Kari Neilimon ideomilla ”merkonomista ekonomiksi”-ohjelmilla, joita järjestettiin 1990-luvulla Imatralla, Kouvolassa, Lahdessa ja Savonlinnassa. Kyseessä oli merkittävä koulutuspoliittinen innovaatio, joka lisäsi LTKK:n kauppatieteiden alueellista vaikuttavuutta merkittävästi. Käynnistämisperiodin voidaan katsoa päättyneen syksyllä 1995, jolloin tuotantotalouden laitoksesta syntyi itsenäinen ja Suomen oloissa aidosti omaleimainen kauppatieteiden osasto.

KOULUTUKSEN VAKIINNUTTAMISEN JA LAAJENTAMISEN KAUSI 1996–2000.

Tällä periodilla opiskelijoiden sisäänottoa alettiin kasvattaa asteittain siten, että vuonna 2000 sisäänotto nousi jo 135 opiskelijaan ja valmistuneiden määrään lähenteli 90. Professoreiden määrä kasvoi noin kymmeneen ja osasto vakiinnutti toimintansa vakavasti otettavana itsenäisenä kauppatieteellisenä yksikkönä.

Perusopetuksen osalta vuosia 1996–2000 voidaan luonnehtia toiminnan vakiinnuttamisen kaudeksi. Painopiste oli yhtäältä resursseihin nähden korkealle asetettujen tutkintotavoitteiden saavuttamisessa ja toisaalta opetuksen laadun kehittämisessä. Perustutkintojen osalta tavoitteet onnistuttiin saavuttamaan hyvin. Kauppatieteiden osastolta valmistui vuonna 2000 87 kauppatieteiden maisteria. Valmistuneiden työtilanne pysyi lukumäärän kasvusta huolimatta edelleen erittäin hyvänä, mistä kertoo se, että noin 80 prosentilla valmistuneista oli työpaikka jo valmistumishetkellä ja loputkin valmistuneista työllistyivät varsin nopeasti. Yhtenä syynä erinomaiseen työtilanteeseen voidaan pitää sitä, että useimmista muista kauppa- ja korkeakouluyksiköistä poiketen LTKK:n kauppatieteiden osastolla suurin osa pro gradu-tutkielmista tehtiin ja tehdään edelleen suoraan yrityksissä

Opiskelijoiden sitoutumista osastoon kehitettiin lisäämällä yhteistyötä kauppatieteiden opiskelijoiden killan, Enklaavin, kanssa. VTKS:n taloudellisesti tukemana järjestettiin vuonna 2000 elokuun lopulla ensimmäisen kerran uusille opiskelijoille tarkoitettu kahden vuorokauden intensiivinen metsäretki ("Academic Adventure"), jossa yövyttiin teltoissa ja rakennettiin yhdessä Skinnarilan kauppatiedehenkeä. Tästä AA-retkestä on sittemmin kasvanut tärkeä väylä, jolla uudet opiskelijat saadaan tehokkaasti imaistua osaston sisään..

Kansainvälinen opiskelijavaihto, missä LTKK:n kauppatieteiden osasto on perustamisestaan lähtien ollut maan johtavimpia yksiköjä, laajeni entisestään. Merkillepantavaa oli Lappeenrannan houkuttelevuuden lisääntyminen, mikä näkyi ja näkyy edelleen tänne tulleiden ulkomaisten kauppatieteiden opiskelijoiden määrän kasvuna.

Vuosituhannen lopulla osaston kehittämisen strategista painopistettä siirrettiin jo hyvässä kunnossa olevasta perusopetuksesta *tutkimustoiminnan tehostamiseen*. Hyvät puitteet tälle tarjosi LTKK:n, TEKESIN, Soneran sekä useiden pienten informaatioteknologia-alan yritysten yhdessä muodostaman laajan tutkimusprojektin käynnistyminen. Ko. toiminta organisoitiin Telecommunication Business Research Centerinstituutin puitteissa. TBRC:n syntyä voidaan pitää merkittävänä siksikin, että siinä konkretisoituu varsin hyvin koko LTKK:n kauppatieteiden osaston toiminta-ajatus talouden ja tekniikan rajapinnalla toimimisesta. VTKS:n alussa sponsoroinut TBRC, joka vuonna 2004 laajensi fokustaan muuttuen Technology Business Research Centeriksi, on tarjonnut erinomaiset puitteet poikkeuksellisen tutkimustyölle aitojen reaali maailman tutkimusongelmien parissa. Ilahduttavaa on, että osaston henkilökunnasta varsin suuri osa on tavalla tai toisella sitoutunut kyseiseen projektiin.

TUTKIMUKSEN JA KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN KAUSI 2000 -2006

LTKK:n kauppatieteiden osaston kymmenvuotisjuhluvuosi 2001 merkitsi uutta avautusta, kun osasto otti vetovastuun koko Itä-Suomen kauppatieteellisestä koulutuksesta toteuttamalla ne päätökset, jotka vuonna 2000 käydyissä tiukoissa neuvotteluissa Opetusministeriön sekä Joensuun ja Kuopion yliopistojen kanssa oli sovittu. Näissä neuvotteluissa Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran henkinen ja aineellinen tuki oli ensiarvoisen tärkeää ja takasi sen, että siirtyminen uuteen tilanteeseen sujui vuonna 2001 itse asiassa varsin hyvin. Itä-Suomen kauppatieteellisen koulutuksen päävastuu ja tutkimusnonanto-oikeus samoin kuin enemmistö uudessa opetus- ja tutkimusneuvostossakin säilyivät LTKK:lla. Kiitokset Viipurin Taloudelliselle Korkeakouluseuralle strategisesti oikein ajoitetusta "väliintulosta", mikä mahdollisti osaston sisäänoton laajentamisen vuonna 2001 150 opiskelijaan sekä vahvasti merkittävästi LTKK:n neuvotteluasemia ja uskottavuutta koko kauppatieteellisellä alalla.

Perusopetuksen osalta vuotta 2001 voidaan luonnehtia toiminnan voimakkaan laajentamisen vuodeksi. Osastolle otettiin pääsykokeen kautta 150 sekä sen lisäksi muuntokoulutuksen

kautta vielä 50 aikuisopiskelijaa. Käytännössä aloituspaikat siis kasvoivat lähes 70 %:lla samalla kun kauppatieteiden osastosta tuli LTKK:n aloitusmäärältään suurin osasto. Kiitos Viipurin taloudellisen korkeakouluseuran taloudellisen tuen perusopiskeluun liittyvistä resurssihaasteista selvittiin kohtuullisen hyvin ja osastolle rekrytoitiin vuoden 2001 aikana kolme uutta professoria ja 10 muuta opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluvaa henkilöä.

Välisaldona saatoinkin osaston vuoden 2001 vuosikertomuksessa todeta, että "osasto oli nyt onnistunut vakiinnuttamaan asemansa keskisuurena kauppatieteellisenä yksikkönä, jolle on leimallista kauppatieteiden, tietotekniikan sekä tuotantotalouden tehokas yhdistäminen ja nuorekas uudistuksille altis ilmapiiri. Ekonomiliiton valmistuneille laatiman kyselytutkimuksen mukaan LTKK:sta valmistuneet kokivat, että LTKK:n kauppatieteiden osasto on poikkeuksellisen vahva kolmella osaluella; kansainvälistymisessä, suhteissaan elinkeinoelämään sekä rennossa mutta vaativassa opiskeluilmapiiressä."

Vuonna 2000 aloitettua osaston kehittämisen painopisteen siirtämistä perusopetuksesta tutkimustoimintaan on jatkettu vahvasti tähän saakka ja tarkoitus on jatkaa tällä tiellä edelleen.. Se, että tämä hanke on todella tuottanut tuloksia käy havainnollisesti ilmi, kun verrataan osaston tieteellisiä tuloksia vuosina 1999 ja 2005. Vuonna 1999 osaston henkilökunta tuotti 24 tieteellistä julkaisua, joista kansainvälisissä vertaisarvioituissa tiedelehdissä julkaistiin vain kaksi, osastolta ei valmistunut yhtään tohtoria eikä osastolla ollut käynnissä yhtään tiedemaailmassa arvostettua Suomen Akatemian rahoittamaa tutkimushanketta.. Vuonna 2005 tieteellisiä julkaisuja valmistui osastolla noin 120, joista referoituja tiedejulkaisuja peräti 35. Tohtoreita valmistui 6 ja lisäksi kauppatieteiden osaston professorit (Asikainen, Blomqvist, Kyläheiko ja Saarenketo) johtivat neljää Suomen Akatemian tutkimushanketta kukin suuruudeltaan n. 160.000 e.

Tutkimustoiminnan tehostamiseen tähdättiin ko. periodilla myös osaston rekrytointipolitiikan kautta. Osasto mm. hyödynsi muuntokoulutusrahoitusta panostamalla voimakkaasti Suomessa uuden, mutta erityisesti anglosaksisessa maailmassa hyvin suositun tietojohdamisen aloittamiseen uutena pääaineena. Onnistuimme saamaan professoriksi Soneran entisen "knowledge management"- johtajan KT Pirjo Ståhlen ja aine on kahden professorin ja kahden tutkijaopettajan voimin kehittynyt nopeasti niin opetuksen kuin tutkimuksenkin kärkiyksiköksi Skandinaviassa.

Myös yritys juridiikkaan on 2000- luvulla panostettu vahvasti. Tavoitteena on ollut omaleimaisen yritys juridiikkaa, informaatio- ja teknologiaoikeutta sekä Venäjän sopimusoikeutta yhdistävän maisteriohjelman kehittäminen ja samalla yliopiston tekniikan ja talouden tukijalkojen vahvistaminen kolmannella jalalla. Myös tällä alalla on uusi tutkimustoiminta viriämässä nopeasti neljän professorin johdolla.

Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran tutkimustoimintaan suunnatun vuosittaisen erillisen 170.000 euron tuen osasto on suunnannut tutkimuspainopisteen mukaisesti nuorten ja lahjakkaiden tutkijoiden rekrytoimiseen osaston tutkimus-

assistenteiksi. On ilolla todettava, että halukkuus hakeutua näihin tehtäviin on ollut erittäin suurta ja tulokset näkyvät koko ajan kasvavina väittelijämäärinä. Myös väitöskirjojen laatutaso on selvästi parantunut sitä mukaa, kun tutkimustoiminnan ohjaus on professionalistunut ja opiskelijat ovat saaneet tutkimusoppinsa aidoissa tutkimusryhmissä professoreiden ja post doc-tutkijoiden opastamina. Lappeenrantalaiseksi tutkijakoulutusmalliksi on muodostunut se, että jatko-opiskelijat otetaan jo varhain mukaan tieteellisten artikkelien laadintaprosessiin, jotta he oppivat aidon kokemuksen kautta, mitä tutkimus todella on. Tämä luonnontieteissä ja lääketieteissä hyväksi havaittu menetelmä on näyttänyt voimansa myös kauppatieteissä. Hyvänä osoituksen tästä on se, että Jyväskylän yliopiston panoksia ja tuotoksia vertailevassa yliopisto- ja tieteenala-arvioinnissa Lappeenrannan teknillisen yliopiston kauppatieteiden osasto osoittautui joulukuussa 2005 selkeästi tehokkaimmaksi niin maisteri- ja tohtorikoulutuksen kuin julkaisu- ja tutkimustoiminnan osalta. Koulutuksen osalta olimme lähes kaksi kertaa niin tehokkaita kuin kauppatieteiden alalla keskimäärin ja tutkimustoiminnassakin noin 20 % alan keskitasoa tehokkaampia. Tutkimustoiminnan osalta ero muihin on lähivuosina arvioni mukaan pikemminkin kasvamassa kuin supistumassa.

Tutkimustoiminnan syventämiseen on liittynyt myös *tutkimustoiminnan kansainvälistäminen*, joka on uskoakseni nousemassa osaston painopisteiden keskiöön seuraavalla viisivuotiskaudella. Merkittävä askel tähän suuntaan oli Viipurin Taloudellista Korkeakouluseuran päätös perustaa uusi Viipuri-palkinto (Viipuri Prize in Strategic Management and Business Economics) ja käynnistää siihen liittyvät Viipuri-luennot. Osaston esityksen mukaisesti ensimmäiseksi palkinnon saajaksi valittiin Kalifornian yliopiston Berkeleyn professori David Teece, joka lukeutuu strategisen (teknologia)johtamisen alalla maailman kiistattomiin huippuihin. Palkinto myönnettiin professori Teecelelle juhlallisessa seremoniassa alkusyksyllä 2003. Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran tekemä päätös noteerattiin erittäin näyttävästi myös Berkeleyn Haas Business Schoolin kotisivuilla. Keväällä 2004 yliopiston promootioiden yhteydessä myönnettiin toinen Viipuri-palkinto modernin strategiatutkimuksen grand old manille, professori James Marchille Stanfordin yliopistosta. Marchin Viipuri luento on juuri ilmestynyt ko. tutkimusalan huippu-aikakauslehdessä *Strategic Management Journal*issa sisältäen erityiskiitokset Viipurin taloudelliselle korkeakouluseuralle ja Lappeenrannan teknilliselle yliopistolle. Kolmas Viipuri-palkinto on tarkoitus luovuttaa ansioituneelle kansainväliselle huippuprofessorille syksyllä 2006.

Kansainvälistymisen lisäksi kauppatieteiden osasto pyrkii jatkossa suuntaamaan tutkimustaan entistä selkeämmin yliopistomme strategisille painopistealueille eli metsäklusteriin ja Venäjä-tutkimukseen, jota yliopistossamme koordinoi Pohjoisen ulottuvuuden tutkimuskeskus, NORDI. Kummallakin alueella on jo käynnistynyt Tekes-hankkeita, joissa jälleen kerran VTKS on ollut näyttämässä suuntaa rahoittajan roolissa.

Tätä kirjoitettaessa kahden professorin, 15 tutkijan ja 36 opiskelijan laitoksesta (vuonna 1991) on kehkeytynyt yksi Suomen merkittävimmistä kauppatieteellisistä koulutus- ja tutkimusyksiköistä, jossa työskentelee 21 professoria, noin 70

muuta opettajaa ja tutkijaa sekä 10 muuhun henkilökuntaan kuuluvaa. Uusia opiskelijoita aloitti syksyllä 2005 noin 250 ja kauppatieteiden maistereita valmistui 127 ja tohtoreita 6. Osasto on tällä hetkellä Lappeenrannan teknillisen yliopiston suurin niin opiskelijamäärältään kuin valmistumismäärältäänkin. Tutkimuksen laadusta taas kertoo se, että referoitujen julkaisujen määrä professoria kohti on noin 1,8, mikä lienee korkein kauppatieteiden alalla Suomessa. Myös menestyminen Suomen Akatemian ja Tekesin hankerahoituksessa kertoo samaa viestiä. Tämä kaikki on ollut mahdollista vain VTKS:n merkittävän taloudellisen tuen ansiosta.

YLIOPISTON KEHITYKSEN KESKEISIÄ HAVAINTOJA VUOSINA 1995 - 2004

Arto Oikkonen 22.2.2006

Tarkastelen seuraavassa silloisen korkeakoulun ja nykyisen yliopiston kehityksessä tapahtuneita muutoksia. Kuvaan havaintoni lyhyesti ja pyrin antamaan kokonaiskuvan yliopiston kehityksestä vuosittain. En puutu paljoakaan seuran suunnattomaan henkiseen ja aineelliseen tukeen, jotka ovat myös merkittävästi liittyneet tarkasteltavaan ajanjaksoon. Näistä on vain pieniä asioihin liittyviä viittauksia.

Vuosi 1995

- Opetus- ja tutkimusneuvosto lakkautettiin
- Tuotantotalouden osaston kauppatieteiden laitoksesta muodostettiin oma itsenäinen kauppatieteiden osasto
- Päättövaltaa siirrettiin yksiköille ja yksittäisille johtajille
- Tuloksellisuuden vaatimus alkoi korostua
- Kaakkois-Suomen osaamiskeskus alkoi toimia (perustettu 1994) aloina metsä- ja metalliosaaminen
- Opiskelijoita kirjoilla jatko-opiskelijat mukaan lukien noin 3500
- Henkilötyövuodet 460

Vuosi 1996

- Strateginen ote yliopiston johtamisessa voimistui
- Yliopistolaitoksen pahimpana lamavuonna 2004 alkanut ulkoisen rahoituksen kasvu jatkui niin, että tämä rahoitus muuttui muutamassa vuodessa kaksinkertaiseksi ja saavutti 30 %:n tason yliopistomme kokonaisrahoituksesta

Vuosi 1997

- Kilpailu opiskelijoista ja henkilökunnasta koveni
- Arvioinnit astuivat esille ja koko yliopistoa koskeva itse arviointi suoritettiin ja näin lisättiin oman tilan tuntemusta tulevia haasteita varten

Vuosi 1998

- Arvioinnit jatkuvat Itä-Suomen yliopistojen vaikuttavuuden arvioinnilla
- Vastuu Kaakkois-Suomen kehityksestä alkoi hahmottua yliopistomme strategisessa tehtävässä
- Yliopiston hallintoa uudistettiin lisäämällä toinen vararehtori, osastoryhmittäiset tieteelliset neuvostot ja perustamalla ensimmäiset tutkimusinstituutit. Seuran tuki vaikutti voimakkaasti TBRC:n menestykselliseen liikkeelle lähtöön
- Osaamiskeskustoiminta vahvistui ja yliopisto oli siinä

keskeisenä toimijana. Aloina olivat korkeanteknologian metallirakenteet, metsäteollisuuden avainjärjestelmät, logistiikka ja Venäjä osaaminen.

Vuosi 1999

- Ulkoinen toiminta jatkoi voimistumistaan yliopiston tärkeänä strategisena osatekijänä, koska tutkimustoiminnan kehittäminen rakentui entistä voimakkaammin ulkoisen rahoituksen varaan
- Tietoteollisuushankkeet antoivat uuden haasteen yliopistolle
- Teknillistieteellisten opintojen suosio alkoi laskea. Samaa ei tapahtunut kauppatieteellisissä opinnoissa
- Osaamiskeskushankkeet vahvistuivat
- Teknologiakeskus Kareltek Oy:n Tulevaisuuden tehdas valmistui ja tarjosi tilat yliopistolle ja VTT:lle

Vuosi 2000

- Yliopiston tilat laajenivat merkittävästi 5. ja 6. rakennusvaiheen valmistuttua. Jälkimmäinen rakennusvaihe oli ja on seuran ja Lappeenrannan kaupungin yhteishanke ”Tieto-Sähkötalo”
- Tulokset verrattuna resursseihin muodostuivat poikkeuksellisen hyväksi, koska perustoimintojen resursointi ei ollut kasvanut toiminnan volyymin myötä
- Yliopiston rahoitus painottuu ”korvamerkittyihin” hankkeisiin

Vuosi 2001

- Opiskelijoiden ja henkilökunnan rekrytointi muodostui strategiseksi painopisteeksi
- Tutkimustoiminnan talokohtainen arviointi käynnistyi
- Uusien opiskelijoiden määrätavoitteeksi otettiin, sittemmin vakiintunut 700 teknilliselle ja 200 kaupalliselle puolelle
- Rantasauna valmistui
- Itä-Suomen yliopistojen yhteistyö voimistui
- Yhteistyötä lisättiin paikallisen ammattikorkeakoulun kanssa sopimalla opiskelija-asioista
- Tuotantotalouden osasto saavutti valtakunnallisen koulutuksen laatuyksikön nimityksen vuosille 2001 - 2003

Vuosi 2002

- Kaakkois- ja Itä-Suomen toimintaverkko vahvistui ja saavutti lähes nykyisen laajuuden
- Erelä-Karjala instituutti perustettiin täydentämään yliopiston sivistyksellistä toimintaa
- Tulevaisuuden kampusalueesta käytiin kansainvälinen arkkitehtikilpailu
- Yliopiston henkilöstö lisääntyi ennätykselliset 94 henkilötyövuotta lähestyen 800 rajaa

Vuosi 2003

- Tutkimusstrategia valmistui ja siinä korostetaan tekniikan ja talouden tutkimuksellista yhteen liittämistä, perustutkimuksen vahvistamista, julkaisutoiminnan vahvistamista ja tutkimuksen kansainvälistämistä

- Pohjoisen ulottuvuuden tutkimuskeskus (NORDI) perustettiin

Vuosi 2004

- Kilpailu koveni yliopistojen välillä rahoituksesta, opiskelijoista ja henkilökunnasta

- Profiloitumisen ja korkean laadun vaatimukset astuivat korostetusti kuvaan

- Valmisteltiin ottamaan vastaan seuraavana vuonna voimaan tuleva kaksiportainen tutkintojärjestelmä

- Opetuksen kansainvälistyminen lisääntyi mm. kansainvälisten maisteriohjelmien perustamisella

- Johtamisen merkitys kasvoi yliopiston tehtävissä ja siihen vastattiin laajalla esimiesten ja johtajien koulutuksella

- Opiskelijoita kirjoilla jatko-opiskelijat mukaan lukien n. 5300 (nyt n. 5800)

- Henkilötyövuodet 850 (nyt n. 870)

Oheisessa taulukossa on vertailtu opiskelija- ja henkilöstömäärien ja tutkintojen kehitystä vv. 1995 - 2004

Vuosi	Perusopiskelijat		Aikuis-koulutus-opiskelijat (br)	Perustutkinnot		Tohtorit		Opetus-henkilö-kunta	Tutkimus-henkilö-kunta	Muu henkilö-kunta
	Tekn.	Kaupp.		Tekn.	Kaupp.	Tekn.	Kaupp.			
1995	2 574	374	2 424	262	10	5	2	168	95	196
1996	2 638	423	3 554	266	45	10	0	173	100	215
1997	2 719	483	3 315	247	48	10	0	198	110	225
1998	2 818	500	4 295	239	67	8	0	212	145	246
1999	2 907	553	3 854	305	72	20	0	213	156	256
2000	3 147	607	5 660	299	87	14	2	200	179	263
2001	3 338	797	6 984	268	95	16	0	208	221	265
2002	3 523	836	2 751	332	127	21	3	242	259	287
2003	3 652	923	2 316	311	100	22	4	256	264	294
2004	3 747	982	2 620	315	127	23	4	262	301	286

Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura mukana Teknologiakeskus Kareltek Oy:n kehittämisessä

CEO Marjut Hannelin, Teknologiakeskus Kareltek Oy

Lappeenrannan kaupunki perusti Teknologiakeskus Kareltek Oy:n vuonna 1985 Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun naapuriin tarkoituksenaan edistää teknologiapohjaisen yritystoiminnan syntymistä ja kehittämistä alueella. Toiminta sai alkunsa Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun (myöhemmin yliopiston) suurteholasertyöstön soveltamiseen erikoistuneesta tutkimuslaboratoriosta, joka löysi hyvän toimintaympäristön Kareltekin suojista. Kareltek on 20 vuoden aikana kasvanut liki 100 yrityksen ja 800 työntekijän teknologiakeskukseksi . Kareltekin kasvun ja kehityksen edellytyksenä on ollut Lappeenrannan teknillisen yliopiston tarjoama huippuosaaminen ja osaajat.

Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura tuli Teknologiakeskus Kareltekin omistajaksi, kun Lappeenrannan kaupunki päätti laajentaa yhtiön omistusta yleisellä osakeannilla vuonna 1986. Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura sitoutui alusta alkaen Kareltekin pitkäjänteiseen tukemiseen osallistuen lukuisiin osakeanteihin seuraavina vuosina. Taloudellisen tuen lisäksi Viipurin taloudellinen korkeakouluseura on nimennyt Kareltekin hallitukseen edustajia, jotka ovat antaneet kokemuksensa ja osaamisensa yhtiön hyväksi. Kaupunkineuvos Jarmo Kõlhi edusti seuraa yhtiön hallituksessa vuodesta 2001 alkaen kuolemaansa toukokuuhun 2002 asti, josta alkaen hänen varajäsenensä Matti Uimonen toimi hallituksessa loppuvuoden. Hänen jälkeensä vuodesta 2003 alkaen hallitustyötä jatkoi Timo Kivi-Koskinen 15.11.2005 asti, jolloin yhtiön pääomistaja Lappeenrannan Kaupunkiyhtiöt Oy möi osakeensa Technopolis Oyj:lle.

Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran merkitys Teknologiakeskus Kareltekin omistajana on ollut tärkeä. Sodan vuoksi toteutumatta jäänyt Viipurin kauppakorkeakoulu, jota varten Viipurin Taloudellinen Korkeakoulu perustettiin, valitsi uudeksi ”nimikko” yliopistokseen Lappeenrannan teknillisen yliopiston. Skinnarilanniemen kampusalue on kasvanut tuhansien opiskelijoiden, osaavien ihmisten ja yritysten kaupunginosaksi, jonka merkittävänä tukijana on toiminut Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura, jolle Teknologiakeskus Kareltek Oy:n puolesta esitän lämpimät kiitokseni .

Jäsenet liittymisjärjestyksessä

Arvo tai ammatti	Nimi	Liittynyt
Ekonomi	K.J. Tuurna	2.2.1959
Varatuomari	Simo Kärävä	6.5.1960
Valt. maisteri	Martti Valla	5.4.1965
Varatuomari	Timo Kivi-Koskinen	24.3.-1969
Professori	Mika Kaskimies	24.3.1969
Professori	Martti Jaatinen	24.3.1969
Fil. lis.	Tom Bröckl	14.9.1970
Kaupunginjohtaja	Leo Mether	31.12.1974
Professori	Niilo Teeri	25.3.1976
Hallintojohtaja	Arto Oikkonen	1.4.1976
Vuorineuvos	Veikko Vainio	29.10.1976
Fil. maisteri	Vappu Jakobsson	17.10.1978
Fil. maisteri	Marja Pekkanen	17.10.1978
Talousopettaja	Anni Kivi-Koskinen	17.10.-1978
Varatuomari	Risto Piepponen	28.3.1980
Professori	Juhani Jaakkola	28.3.1980
Kauppat. tohtori	Matti Uimonen	14.3.1985
Kauppat. tohtori	Ahti Hirvonen	26.3.1985
Varatuomari	Jorma Hämäläinen	26.3.1986
Pääjohtaja	Timo J. Vainikka	3.7.1986
Pääjohtaja	Jaakko Vihmola	7.5.1987
Oik. lis.	Heikki Kilpiä	27.10.1988
Ekonomi	Sakari Vento	26.3.1990
Varatuomari	Raimo Tarma	31.10.1991
Ministeri	Vesa Vainio	13.2.1992
Johtaja	Jussi Olkinuora	13.2.1992
Professori	Kari Neilimo	11.5.1993
Professori	Veikko Jääskeläinen	3.6.1997
Professori	Markku Lukka	18.8.1998
Varatuomari	Tom Hultin	27.4.1999
Suurlähettiläs	Heikki Talvitie	28.9.1999
Professori	Teemu Aho	9.3.2000
Pankinjohtaja	Eeva Vihmola	8.8.2002
Kauppaneuvos	Risto Kiljunen	8.8.2002
Kaupunginjohtaja	Markku Andersson	26.9.2002
Dipl. insinööri	Tuomo Rönkkö	26.9.2002
Paikallisjohtaja	Markku Pentikäinen	26.9.2002
Dipl. insinööri	Markku Mether	16.4.2003
Varatuomari	Hannu Kärävä	28.8.2003
Kauppat. maisteri	Elina Pentinsaari	28.8.2003
Kauppat. maisteri	Johanna Perälä	28.8.2003
Kaupunginjohtaja	Seppo Miettinen	13.1.2005

